

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

25 maart 2009

ONTWERP VAN DECREET

betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs

AMENDEMENTEN

Zie:
2157 (2008-2009)
– Nr. 1: Ontwerp van decreet

AMENDEMENT Nr. 1

voorgesteld door de dames **Anissa Tamsamani, Monica Van Kerrebroeck, Kathleen Helsen en Stern Demeulenaere**, de heer **Robert Voorhamme** en mevrouw **Laurence Libert**

Artikel 59

Dit artikel vervangen door wat volgt:*“Artikel 59*

De onderafdelingen 2 en 3 van hetzelfde decreet worden vervangen door wat volgt:

*“ONDERAFDELING 2**Structuur en organisatie**Artikel 49*

Vanaf het schooljaar 2009-2010 bestaat het voltijds secundair onderwijs uit:

1° de eerste graad, opgebouwd uit:

- a) een eerste leerjaar A;*
- b) een eerste leerjaar B, bestemd voor leerlingen die behoefte hebben aan een aangepast onderwijs;*
- c) een tweede leerjaar van de eerste graad, waarin basisopties worden onderscheiden;*
- d) een beroepsvoorbereidend leerjaar, waarin beroepenvelden worden onderscheiden;*

2° de tweede graad, opgebouwd uit:

- a) een eerste leerjaar, waarin onderwijsvormen en opties worden onderscheiden;*
- b) een tweede leerjaar, waarin onderwijsvormen en opties worden onderscheiden;*

c) uitsluitend in het beroepssecundair onderwijs: een derde leerjaar aangeduid als vervolmakingsjaar, waarin opties worden onderscheiden;

3° de derde graad, opgebouwd uit:

- a) een eerste leerjaar, waarin onderwijsvormen en opties worden onderscheiden;*
- b) een tweede leerjaar, waarin onderwijsvormen en opties worden onderscheiden;*
- c) uitsluitend in het algemeen en het kunstsecundair onderwijs: een derde leerjaar aangeduid als voorbereidend jaar op het hoger onderwijs, waarin opties worden onderscheiden;*
- d) uitsluitend in het technisch en het kunstsecundair onderwijs: niet-leerjaargebonden opties aangeduid als secundair na secundair, afgekort Se-n-Se;*
- e) uitsluitend in het beroepssecundair onderwijs: een derde leerjaar aangeduid als specialisatiejaar, waarin opties worden onderscheiden, en een derde leerjaar aangeduid als naamloos leerjaar;*

4° uitsluitend in het beroepssecundair onderwijs: de vierde graad, waarin de opties modevormgeving en plastische kunsten worden onderscheiden, opgebouwd uit:

- a) een eerste leerjaar;*
- b) een tweede leerjaar.*

Met ingang van het schooljaar 2012-2013 wordt de vierde graad evenwel progressief, leerjaar na leerjaar te beginnen met het eerste, afgebouwd.

Vanaf het schooljaar 2009-2010 wordt de opleiding verpleegkunde aangeduid als hoger beroepsonderwijs, behorend tot het niveau hoger onderwijs. Ze kan evenwel uitsluitend worden ingericht door instellingen voor voltijds secundair onderwijs. Alle wettelijke, decretale en reglementaire bepalingen die van toepassing zijn op het voltijds secundair onderwijs of op instellingen voor voltijds secundair onderwijs, zijn, in voorkomend geval

en tenzij uitdrukkelijk anders vermeld, ook onverminderd van toepassing op de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs.

Artikel 50

Teneinde overeenstemming te bereiken met de structuur als vermeld in artikel 49, wordt per 1 september 2009:

- 1° de optie verpleegkunde van de vierde graad van het beroepssecundair onderwijs van rechtswege omgezet naar een gelijknamige opleiding van het hoger beroepsonderwijs met een duurtijd van zes semesters;
- 2° elke tot en met het schooljaar 2008-2009 bestaande optie van het derde leerjaar van de derde graad van het technisch of het kunstsecundair onderwijs aangeduid als specialisatiejaar, van rechtswege omgezet naar een gelijknamige optie aangeduid als *Se-n-Se* met een duurtijd van twee semesters en gerangschikt als specifiek.

Artikel 51

De Vlaamse Regering neemt de nodige maatregelen om alle opties aangeduid als *Se-n-Se* als vermeld in artikel 50, 2°, te toetsen aan erkende onderwijskwalificaties en te bepalen:

- 1° of die optie als *Se-n-Se* blijft behouden, in een ander structuuronderdeel wordt ondergebracht dan wel wordt opgeheven;
- 2° tenzij opgeheven, onder welke benaming en in welke onderwijsvorm en studiegebied die optie verder wordt ingericht;
- 3° of de voor die optie vigerende leerplannen al dan niet hun goedkeuring behouden;
- 4° indien *Se-n-Se*, met welke duurtijd die optie verder wordt ingericht.

De beslissingen van de Vlaamse Regering zullen voor inrichtende machten en instellingen in werking treden per 1 september 2012, met inbegrip van, in voorkomend geval, de toepassing van nieuwe leerplannen die overeenkomstig de vigerende regelgeving ter zake door de Vlaamse Regering zijn goedgekeurd.

Artikel 52

Het onderwijsaanbod van een instelling voor voltijds secundair onderwijs bestaat uit één van volgende mogelijkheden:

- 1° de eerste graad;
- 2° de eerste en de tweede graad;
- 3° de tweede en de derde graad;
- 4° de eerste, de tweede en de derde graad;
- 5° de tweede, de derde en de vierde graad;
- 6° de tweede en de derde graad en het hoger beroeps-onderwijs, opleiding verpleegkunde;
- 7° de eerste, de tweede, de derde en de vierde graad;
- 8° de eerste, de tweede en de derde graad en het hoger beroepsonderwijs, opleiding verpleegkunde;
- 9° het hoger beroepsonderwijs, opleiding verpleegkunde, doch enkel in onderwijsinstellingen die tijdens het schooljaar 2008-2009 uitsluitend de opleiding verpleegkunde organiseerden.

De mogelijkheden vermeld in 5° en 7° gelden slechts tot en met het schooljaar 2013-2014.

Artikel 52bis

§1. *Se-n-Se* van de derde graad van het technisch en kunstsecundair onderwijs hebben een duurtijd van een semester, twee aansluitende semesters of drie aansluitende semesters. *Se-n-Se* kunnen voor de leerlingen starten hetzij op 1 september hetzij op 1 februari.

Se-n-Se zijn sterk beroepsgericht, leiden tot een erkende onderwijskwalificatie van kwalificatieniveau 4 die bestaat uit minstens één erkende beroepskwalificatie van kwalificatieniveau 4, en worden bekrachtigd met een certificaat. Ze bevatten een relevant aandeel werkplekieren, zijnde leeractiviteiten die gericht zijn op het verwerven van algemene en/of beroepsgerichte competenties, waarbij de arbeidssituatie de leeromgeving is.

Onder eenzelfde benaming van optie kan een Se-n-Se slechts aan één welbepaalde duurtijd worden gekoppeld.

§2. Voor de organisatie van een Se-n-Se kan een instelling voor voltijds secundair onderwijs samenwerken met:

- 1° één of meer andere instellingen voor secundair onderwijs, centra voor volwassenenonderwijs of hogescholen;*
- 2° één of meer publieke verstrekkers van beroepsopleidingen voor volwassenen;*
- 3° één of meer sectoren van het beroep waartoe de Se-n-Se leidt;*
- 4° bedrijven of organisaties;*
- 5° een opleidingsinstelling van de politie of de brandweer (deze samenwerking kan uitsluitend voor de optie Integrale veiligheid van het technisch secundair onderwijs).*

Binnen dat samenwerkingsverband is de eerstvermelde instelling voor voltijds secundair onderwijs altijd de coördinerende instelling. Uitsluitend de coördinerende instelling is bevoegd en verantwoordelijk voor inschrijving (steeds voor het geheel van de Se-n-Se) van leerlingen, programmatie, evaluatie, studiebekrachtiging en kwaliteitszorg, terwijl op het vlak van financiering of subsidiëring enkel de vigerende decretale en regelgevende bepalingen van de coördinerende instelling van toepassing zijn. Onderwijsinstellingen of publieke verstrekkers van beroepsopleidingen voor volwassenen binnen een samenwerkingsverband, buiten de coördinerende instelling, kunnen slechts onderdelen van een Se-n-Se inrichten.

De samenwerking wordt vastgelegd in een overeenkomst waarin ten minste de volgende elementen worden opgenomen:

- 1° de samenwerkende instellingen of organisaties;*
- 2° de coördinerende onderwijsinstelling;*
- 3° de invulling van de samenwerking;*
- 4° de looptijd van de samenwerking;*
- 5° in voorkomend geval, de afspraken over het inzetten van personeel. Het protocol van de onderhandelin-*

gen hierover in de lokale comités wordt als bijlage bij de samenwerkingsovereenkomst gevoegd;

- 6° de afspraken over de evaluatie en de kwaliteitszorg in geval van de gezamenlijke organisatie van een Se-n-Se of andere onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten.*

De samenwerkingsovereenkomst ligt steeds in de onderwijsinstelling of de onderwijsinstellingen in kwestie ter inzage met het oog op administratieve en externe kwaliteitscontrole.

Een coördinerende onderwijsinstelling kan, na onderhandeling in het lokale comité, uren-leraar overdragen aan een centrum voor volwassenenonderwijs of een hogeschool waarmee wordt samengewerkt om een Se-n-Se te organiseren. In het geval van overdracht van uren-leraar naar een hogeschool worden de betrokken uren-leraar omgezet in een krediet en bepaalt de Vlaamse Regering de wijze van melding van die overdracht aan het Agentschap voor Onderwijsdiensten en aan het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen, de grootte van dat krediet per uur-leraar dat wordt omgezet, en de wijze van toekenning ervan.

Een coördinerende onderwijsinstelling kan, na onderhandeling in het lokale comité, uren-leraar overdragen aan een opleidingsinstelling van de politie of de brandweer waarmee wordt samengewerkt om de optie Integrale veiligheid van het technisch secundair onderwijs, aangeduid als Se-n-Se, te organiseren. In voorkomend geval worden de betrokken uren-leraar omgezet in een krediet waarvan de omvang per uur en de modaliteiten identiek zijn aan deze binnen het systeem van voordrachtgevers als vermeld in artikel 57, §3.

§3. De evaluatie van de Se-n-Se wordt uiterlijk in 2013 opgestart. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere modaliteiten van de evaluatie. De resultaten van de evaluatie worden aan het Vlaams Parlement meegedeeld.

Artikel 52ter

Hoger beroepsonderwijs, bestaande uit de opleiding verpleegkunde, is beroepsgericht onderwijs, leidt tot een erkende onderwijskwalificatie van kwalificatieniveau 5 die bestaat uit minstens één erkende beroepskwalificatie van kwalificatieniveau 5, en wordt bekrachtigd met een diploma van gegradueerde. Het hoger beroepsonderwijs heeft een duurtijd van zes semesters. Bij modulaire organisatie kan het hoger beroepsonderwijs voor

de cursisten starten hetzij op 1 september hetzij op 1 februari, bij niet-modulaire organisatie enkel op 1 september.

Het hoger beroepsonderwijs wordt georganiseerd enerzijds overeenkomstig de bepalingen van dit decreet en anderzijds overeenkomstig de bepalingen van het decreet van [...] betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs.

Met inachtnaam van de voorwaarde inzake studieomvang zoals bepaald in de richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad, dient de onderwijsinstelling, buiten de wekelijkse lessentabel, aan de cursisten verpleegkunde gedurende de volledige duur van de opleiding en naar rata van ten minste 4 wekelijkse lestijden, opleidingsgebonden persoonlijke activiteiten op te leggen. De klassenraad beslist autonoom over de vorm en inhoud van deze activiteiten. De resultaten van de door de cursist uitgevoerde activiteiten worden in aanmerking genomen bij zijn of haar evaluatie door de klassenraad.

Artikel 52quater

Naast het in artikel 52 gestelde, kan een onderwijsinstelling onthaalonderwijs organiseren. Onthaalonderwijs, dat niet in een graad of in het hoger beroepsonderwijs wordt gerangschikt, is een specifiek en tijdelijk onderwijsaanbod dat anderstalige nieuwkomers in staat stelt om Nederlands te leren en nadien in te stromen in het Nederlandstalig onderwijs. Het is gericht op taalvaardigheid Nederlands en inburgering.

De Vlaamse Regering bakent de doelgroep af, ten minste rekening houdend met de criteria “leeftijd”, “taal-kennis Nederlands” en “duurtijd van de aanwezigheid op het Belgische grondgebied” van de anderstalige nieuwkomer.

Onthaalonderwijs kan slechts worden gefinancierd of gesubsidieerd indien per scholengemeenschap of ander samenwerkingsverband van onderwijsinstellingen een minimum aantal anderstalige nieuwkomers worden geteld. Naast de basisfinanciering of -subsidieëring, inherent aan het voltijds secundair onderwijs, vindt een specifieke financiering of subsidiëring tijdens het lopende schooljaar plaats die fluctueert met bepaalde schommelingen van het aantal anderstalige nieuwkomers. Daarenboven vindt ook een specifieke financiering of subsidiëring plaats teneinde gewezen anderstalige nieuwkomers verder te ondersteunen, op te

volgen en te begeleiden. De Vlaamse Regering bepaalt de omvang en de duur van die financiering of subsidiëring en de data voor telling van het aantal anderstalige nieuwkomers.

In aansluiting op eventuele decretale bepalingen ter zake, kan de Vlaamse Regering voorwaarden opleggen inzake samenstelling van het wekelijks lessenrooster voor onthaalonderwijs teneinde het bereiken van de doelstellingen van onthaalonderwijs maximaal te waarborgen.

De Vlaamse Regering kan ten slotte aanvullende organisatiebepalingen vastleggen.

Artikel 52quinquies

Een onderwijsinstelling kan inhaallessen organiseren in de eerste en de tweede graad en het eerste leerjaar van de derde graad.”.”.

VERANTWOORDING

De huidige vierde graad modevormgeving en plastische kunsten bekleedt een specifieke positie binnen het Vlaamse onderwijs. Het gaat om een tweejarige beroepsopleiding die zich situeert binnen twee studiedomeinen: modevormgeving (leidend tot het beroep van modellenmaakster en patronenmaakster) en plastische kunsten.

De opleiding situeert zich binnen een vierde graad bso en is toegankelijk voor alle leerlingen die een zesjarige opleiding in aso, tso of bso volgden. Een diploma secundair onderwijs is dus geen toelatingsvereiste. Leerlingen die het diploma secundair onderwijs niet bezitten, kunnen dit behalen na het eerste jaar van deze opleiding.

De leerlingenpopulatie is zeer specifiek. Het gaat vaak om leerlingen die in andere opleidingen van het secundair onderwijs of het volwassenenonderwijs moeilijk terechtkunnen. Zo worden de vierde graden gevolgd door:

- leerlingen uit maatschappelijk kwetsbare groepen zoals uit de allochtone gemeenschap. De vierde graad is voor hen een middel tot maatschappelijke promotie en integratie. Vaak vinden zij na de opleiding werk in de sector (bijvoorbeeld in confectie en modevormgeving);
- leerlingen die in het verlengde van het secundair onderwijs een laagdrempelige specifieke/vakgerichte opleiding willen volgen die hen meer arbeidskansen geeft op de arbeidsmarkt;
- leerlingen die zich na het volgen van een aso-, tso- en bso-opleiding willen heroriënteren. Voor vele leerlingen is deze

opleiding een springplank naar aansluitende opleidingen binnen het hoger onderwijs.

Door het ontwerp van decreet betreffende hbo en Se-n-Se worden de arbeidsmarktgerichte opleidingen die tot het secundair onderwijs behoren en die zich situeren na het ‘gewone’ secundair ondergebracht in twee categorieën:

- HBO₅-opleidingen: voor het secundair onderwijs enkel de opleiding verpleegkunde;
- Se-n-Se-opleidingen: de bestaande opleidingen in het zevende jaar tso en kso, in zoverre ze arbeidsmarktgericht zijn. De omzetting van de huidige opleidingen naar de nieuwe gebeurt van rechtswege op 1 september 2009. Voor 1 september 2012 moeten de nieuwe opleidingen aantonen dat ze zich tot volwaardige hbo- of Se-n-Se-opleidingen hebben omgevormd.

De vierde graden modevormgeving en plastische kunsten vallen in geen van deze twee categorieën: het ontwerp van decreet maakt dat deze opleidingen ophouden te bestaan als vierdegraadsopleidingen. De opleidingen worden vanaf 1 september 2009 omgezet naar de derde graad van het secundair onderwijs. Ze kunnen vanaf die datum als derde en vierde jaar van de derde graad in het bso ingericht worden.

Het probleem is dat door de opleidingen van niveau te verlagen, ze aan aantrekkingskracht verliezen. Kandidaten zullen moeilijk gemotiveerd kunnen worden om een tweede maal een opleiding in de derde graad te volgen. De aantrekkelijkheid van de huidige opleidingen is juist gelegen in het feit dat zij zich situeren na de derde graad en bijgevolg een specifieke opleiding beogen.

Dit amendement beoogt de opleidingen modevormgeving en plastische kunsten te behouden, te herwaarderen en op een transparante manier te positioneren binnen het nieuwe hbo-Se-n-Se-kader.

De vierde graden worden tot en met het schooljaar 2011-2012 behouden in de huidige vorm en de optie om er derde en vierde leerjaren van de derde graad van te maken wordt geschrapt in het ontwerp van decreet. De scholen krijgen dan drie schooljaren de tijd om te onderzoeken in welke mate ze zich kunnen confirmeren aan de gewijzigde structuren (het gegeven van de nieuwe Se-n-Se) van het secundair onderwijs. Er wordt gekozen voor een overgangperiode tot en met 2011-2012 omdat op 1 september 2012 de huidige zevende jaren die van rechtswege Se-n-Se geworden zijn op 1 september 2009 gescreend zijn door de Vlaamse Regering en afhankelijk van die beslissing definitief Se-n-Se worden.

In artikel 52ter van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs II wordt een tweede lid ingevoegd. De richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad bepaalt onder meer dat de opleiding verpleegkunde 4600 uur moet omvatten. Rekening houdend met een driejarige studieduur, een 40 weken openstelling van de onderwijsinstelling op schooljaarbasis en een wekelijkse lessentabel van 36 uur, komt men tot 4320 uur. Dit zijn evenwel contacturen (theoretisch en klinisch onderwijs). Zoals in het hoger onderwijs kan aan de EU-richtlijn worden voldaan door de studiebelasting van de cursist in globo in beschouwing te nemen. Door bijkomende activiteiten op te leggen, zoals extra stages, zelfstudie, een eindwerk, persoonlijke verwerking enzovoort kan het lesvolume zoals door Europa vooropgesteld, alsnog worden

bereikt. Via het voorstel wordt de EU-minimumnorm zelfs ruimschoots overschreden (finaal wordt aan een totaal van 4800 uren gekomen). In de praktijk zal deze regeling geen verschil uitmaken voor de cursisten, aangezien de opname van de leerstof sowieso nu al van die cursisten specifieke prestaties (buiten het contactonderwijs) én engagement vergt.

Op 1 september 2009 starten twee nieuwe veiligheidsopleidingen in het voltijds secundair onderwijs. De beleidsdomeinen Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en Binnenlandse Zaken van de federale overheid liggen hier aan de basis van en hebben daartoe een overeenkomst gesloten. Zowel de beroepssector ‘veiligheid en bewaking’ als de maatschappij verwachten veel van deze opleidingen, waarvan de ene (Integrale veiligheid tso) als Se-n-Se wordt ingericht en de andere (Veiligheidsberoepen bso) als specialisatiejaar. Voor Integrale veiligheid, die niet alleen naar private maar ook naar publieke veiligheidsfuncties is georiënteerd, is bij de afwerking van het leerprogramma een relatief grote menselijke en materiële inbreng noodzakelijk vanuit de sector en vanuit sectorgebonden opleidingsinstellingen (in casu brandweer en politie), wat zich moet vertalen in een aantal te nemen bijzondere samenwerkingmaatregelen.

AMENDEMENT Nr. 2

**voorgesteld door de dames Anissa Tamsamani,
Monica Van Kerrebroeck, Kathleen Helsen en
Stern Demeulenaere, de heer Robert Voorhamme en
mevrouw Laurence Libert**

Artikel 60

Dit artikel vervangen door wat volgt:

“Artikel 60

In onderafdeling 3bis van hetzelfde decreet, die wordt hernummerd in onderafdeling 3, wordt een artikel 52sexies ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 52sexies

De bepalingen van deze onderafdeling zijn niet van toepassing op:

1° het derde leerjaar van de derde graad van het algemeen en het kunstsecundair onderwijs, aangeduid als voorbereidend jaar op het hoger onderwijs;

2° de Se-n-Se van het technisch en het kunstsecundair onderwijs;

3° de vierde graad;

4° *het hoger beroepsonderwijs*.”.

VERANTWOORDING

De huidige vierde graad modevormgeving en plastische kunsten bekleedt een specifieke positie binnen het Vlaamse onderwijs. Het gaat om een tweejarige beroepsopleiding die zich situeert binnen twee studiedomeinen: modevormgeving (leidend tot het beroep van modellenmaakster en patronenmaakster) en plastische kunsten.

De opleiding situeert zich binnen een vierde graad bso en is toegankelijk voor alle leerlingen die een zesjarige opleiding in aso, tso of bso volgden. Een diploma secundair onderwijs is dus geen toelatingsvereiste. Leerlingen die het diploma secundair onderwijs niet bezitten, kunnen dit behalen na het eerste jaar van deze opleiding.

De leerlingenpopulatie is zeer specifiek. Het gaat vaak om leerlingen die in andere opleidingen van het secundair onderwijs of het volwassenenonderwijs moeilijk terechtkunnen. Zo worden de vierde graden gevolgd door:

- leerlingen uit maatschappelijk kwetsbare groepen zoals uit de allochtone gemeenschap. De vierde graad is voor hen een middel tot maatschappelijke promotie en integratie. Vaak vinden zij na de opleiding werk in de sector (bijvoorbeeld in confectie en modevormgeving);
- leerlingen die in het verlengde van het secundair onderwijs een laagdrempelige specifieke/vakgerichte opleiding willen volgen die hen meer arbeidskansen geeft op de arbeidsmarkt;
- leerlingen die zich na het volgen van een aso-, tso- en bso-opleiding willen heroriënteren. Voor vele leerlingen is deze opleiding een springplank naar aansluitende opleidingen binnen het hoger onderwijs.

Door het ontwerp van decreet betreffende hbo en Se-n-Se worden de arbeidsmarktgerichte opleidingen die tot het secundair onderwijs behoren en die zich situeren na het ‘gewone’ secundair ondergebracht in twee categorieën:

- HBO₅-opleidingen: voor het secundair onderwijs enkel de opleiding verpleegkunde;
- Se-n-Se-opleidingen: de bestaande opleidingen in het zevende jaar tso en kso, in zoverre ze arbeidsmarktgericht zijn. De omzetting van de huidige opleidingen naar de nieuwe gebeurt van rechtswege op 1 september 2009. Voor 1 september 2012 moeten de nieuwe opleidingen aantonen dat ze zich tot volwaardige hbo- of Se-n-Se-opleidingen hebben omgevormd.

De vierde graden modevormgeving en plastische kunsten vallen in geen van deze twee categorieën: het ontwerp van decreet maakt dat deze opleidingen ophouden te bestaan als vierdegraadsopleidingen. De opleidingen worden vanaf 1 september

2009 omgezet naar de derde graad van het secundair onderwijs. Ze kunnen vanaf die datum als derde en vierde jaar van de derde graad in het bso ingericht worden.

Het probleem is dat door de opleidingen van niveau te verlagen, ze aan aantrekkingskracht verliezen. Kandidaten zullen moeilijk gemotiveerd kunnen worden om een tweede maal een opleiding in de derde graad te volgen. De aantrekkelijkheid van de huidige opleidingen is juist gelegen in het feit dat zij zich situeren na de derde graad en bijgevolg een specifieke opleiding beogen.

Dit amendement beoogt de opleidingen modevormgeving en plastische kunsten te behouden, te herwaarderen en op een transparante manier te positioneren binnen het nieuwe hbo-Se-n-Se-kader.

De vierde graden worden tot en met het schooljaar 2011-2012 behouden in de huidige vorm en de optie om er derde en vierde leerjaren van de derde graad van te maken wordt geschrapt in het ontwerp van decreet. De scholen krijgen dan drie schooljaren de tijd om te onderzoeken in welke mate ze zich kunnen confirmeren aan de gewijzigde structuren (het gegeven van de nieuwe Se-n-Se) van het secundair onderwijs. Er wordt gekozen voor een overgangperiode tot en met 2011-2012 omdat op 1 september 2012 de huidige zevende jaren die van rechtswege Se-n-Se geworden zijn op 1 september 2009 gescreend zijn door de Vlaamse Regering en afhankelijk van die beslissing definitief Se-n-Se worden.

AMENDEMENT Nr. 3

**voorgesteld door de dames Anissa Temsamani,
Laurence Libert, Monica Van Kerrebroeck,
Kathleen Helsen en Stern Demeulenaere
en de heer Robert Voorhamme**

Artikel 66

Dit artikel vervangen door wat volgt:

“Artikel 66

Aan artikel 57, §3, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 2001, 14 februari 2003, 22 juni 2007 en 4 juli 2008, worden een vijfde en zesde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Uitsluitend in door de Vlaamse Regering aangeduide structuuronderdelen kan bedoelde aanwending ook plaatsvinden onder vorm van aanwerving van voor-

drachtgevers. Het aantal lessen van de wekelijkse lessentabel van het betrokken structuuronderdeel dat, omgerekend naar schooljaarbasis, aan voordrachtgevers kan worden besteed, bedraagt maximum twee. In voorkomend geval worden uren-leraar omgezet in een krediet. Een voordrachtgever is een persoon die geen deel uitmaakt van de inrichtende macht of van het personeel van de instelling en die, hetzij in eigen naam hetzij in dienst van een organisatie of onderneming en in het kader van de realisatie van het onderwijsprogramma, voor cursisten voordrachten geeft vanuit zijn of haar deskundigheid en ervaring in de arbeidsmarkt en de bedrijfswereld. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze van de melding van de aanwerving van voordrachtgevers aan het Agentschap voor Onderwijsdiensten, de grootte van het krediet per uur-leraar dat wordt omgezet en de wijze van toekenning ervan, met dien verstande dat desbetreffende regeling dezelfde is voor het voltijds secundair onderwijs en voor het deeltijds beroepssecundair onderwijs.

In afwijking op het voorgaande lid, kunnen in de optie Integrale veiligheid van het technisch secundair onderwijs, aangeduid als Se-n-Se, maximum zes lessen van de wekelijkse lessentabel aan voordrachtgevers worden besteed.”.

VERANTWOORDING

Op 1 september 2009 starten twee nieuwe veiligheidsopleidingen in het voltijds secundair onderwijs. De beleidsdomeinen Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap en Binnenlandse Zaken van de federale overheid liggen hier aan de basis van en hebben daartoe een overeenkomst gesloten. Zowel de beroepssector ‘veiligheid en bewaking’ als de maatschappij verwachten veel van deze opleidingen, waarvan de ene (Integrale veiligheid tso) als Se-n-Se wordt ingericht en de andere (Veiligheidsberoepen bso) als specialisatiejaar. Voor Integrale veiligheid, die niet alleen naar private maar ook naar publieke veiligheidsfuncties is georiënteerd, is bij de afwerking van het leerprogramma een relatief grote menselijke en materiële inbreng noodzakelijk vanuit de sector en vanuit sectorgebonden opleidingsinstellingen (in casu brandweer en politie), wat zich moet vertalen in een aantal te nemen bijzondere samenwerkingsmaatregelen.

AMENDEMENT Nr. 4

**voorgesteld door de dames Anissa Tamsamani,
Laurence Libert, Monica Van Kerrebroeck,
Kathleen Helsen en Stern Demeulenaere
en de heer Robert Voorhamme**

Artikel 68

Dit artikel vervangen door wat volgt:

“Artikel 68

In artikel 74bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 15 juli 2005, wordt in 1° punt a) vervangen door wat volgt:

“a) in het voltijds secundair onderwijs: het derde leerjaar van de tweede graad van het beroepssecundair onderwijs aangeduid als vervolmakingsjaar, het derde leerjaar van het algemeen en het kunstsecundair onderwijs aangeduid als voorbereidend jaar op het hoger onderwijs, de Se-n-Se van het technisch en het kunstsecundair onderwijs, de vierde graad van het secundair onderwijs, het hoger beroepsonderwijs;”.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 2.

AMENDEMENT Nr. 5

voorgesteld door de dames
**Monica Van Kerrebroeck, Anissa Tamsamani,
 Kathleen Helsen en Stern Demeulenaere,
 de heer Robert Voorhamme en mevrouw
 Laurence Libert**

Artikel 70

Een zin toevoegen, die luidt als volgt:

“Laatst vermelde voorwaarde geldt niet voor de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs.”.

VERANTWOORDING

De opleiding verpleegkunde wordt momenteel in 20 voltijds secundaire scholen ingericht. Op één school na zijn alle andere de voorbije jaren vrijwillig in het experiment modulair beroepsonderwijs gestapt. Het voorliggende amendement biedt de mogelijkheid om ook de overblijvende tot hiertoe lineair werkende school naar het modulaire systeem te laten overgaan. Niet alleen biedt modulair onderwijs heel wat flexibiliteit zowel naar schoolorganisatie als naar studieloopbanen, ook het feit dat de HBO₅-opleiding verpleegkunde op een uniforme wijze over alle scholen heen zou kunnen worden gestructureerd, draagt sterk bij tot transparantie en vereenvoudiging (onder meer naar andere betrokken overheden zoals de FOD Volksgezondheid en de Europese instanties).

AMENDEMENT Nr. 6

voorgesteld door de dames **Anissa Tamsamani,
 Laurence Libert, Monica Van Kerrebroeck,
 Kathleen Helsen en Stern Demeulenaere
 en de heer Robert Voorhamme**

Artikel 79

Dit artikel vervangen door wat volgt:*“Artikel 79*

In artikel 84bis, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 april 1995 en gewijzigd bij de decreten van 20 oktober 2000 en 19 juli 2002, worden in het punt 2° de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de tekst bij het derde gedachtestreepje wordt vervangen door wat volgt:

“– die houder zijn van een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, uitgereikt door een door de Vlaamse Gemeenschap georganiseerde, gesubsidieerde of erkende onderwijsinstelling, of door de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap, en die het eerste en tweede leerjaar van de vierde graad van het secundair onderwijs met vrucht volbracht hebben;”;

2° een vierde gedachtestreepje wordt toegevoegd, waarvan de tekst luidt:

“– die houder zijn van een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, uitgereikt door een door de Vlaamse Gemeenschap georganiseerde, gesubsidieerde of erkende onderwijsinstelling, of door de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap, en die het hoger beroepsonderwijs van het secundair onderwijs met vrucht volbracht hebben.”.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 2.

AMENDEMENT Nr. 7

voorgesteld door de dames Anissa Temsamani,
Monica Van Kerrebroeck, Kathleen Helsen
en Stern Demeulenaere, de heer Robert Voorhamme
en mevrouw Laurence Libert

Artikel 82

Dit artikel vervangen door wat volgt:

“Artikel 82

In hetzelfde decreet wordt titel III vervangen door wat volgt:

“TITEL III

Onderwijsaanbod

Artikel 3

De bepalingen van deze titel zijn van toepassing op het voltijds gewoon secundair onderwijs en op de opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs.

Artikel 4

Het aanbod in het secundair onderwijs, met uitzondering van de eerste graad, wordt ingedeeld in studiegebieden. De studiegebieden zijn:

- 1) algemeen secundair onderwijs;
- 2) sport;
- 3) auto;
- 4) bouw;
- 5) chemie;
- 6) decoratieve technieken;

- 7) fotografie;
- 8) glastechnieken;
- 9) grafische communicatie en media;
- 10) handel;
- 11) hout;
- 12) juwelen;
- 13) koeling en warmte;
- 14) land- en tuinbouw;
- 15) lichaamsverzorging;
- 16) maritieme opleidingen;
- 17) mechanica-elektriciteit;
- 18) mode;
- 19) muziekinstrumentenbouw;
- 20) optiek;
- 21) orthopedische technieken;
- 22) personenzorg;
- 23) tandtechnieken;
- 24) textiel;
- 25) toerisme;
- 26) voeding;
- 27) ballet;
- 28) beeldende kunsten;
- 29) podiumkunsten.

De Vlaamse Regering rangschikt elk structuuronderdeel in één van desbetreffende studiegebieden.

Voor de toepassing van deze bepaling wordt met structuuronderdeel bedoeld: een optie van de tweede, derde of vierde graad en de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs.

Artikel 5

De Vlaamse Regering wijst de structuuronderdelen aan die specifiek zijn; alle resterende structuuronderdelen worden als niet-specifiek beschouwd. In afwijking op deze bepaling zijn opties aangeduid als Se-n-Se steeds specifiek. Voor de toepassing van deze bepaling wordt met structuuronderdelen bedoeld: de basisopties, de beroepenvelden, de opties van de tweede, derde en vierde graad, en de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs.

Artikel 6

De Vlaamse Regering kan beslissen om omzettingen van bestaande naar nieuwe benamingen van structuuronderdelen door te voeren.

Voor de toepassing van deze bepaling wordt met structuuronderdelen bedoeld: de basisopties, de beroepenvelden en de opties van de tweede en derde graad.

Artikel 7

§1. De Vlaamse Regering kan, afhankelijk van maatschappelijke, onderwijskundige of technologische ontwikkelingen of afhankelijk van arbeidsmarktbehoeften, nieuwe structuuronderdelen vastleggen. Ze kan hiertoe zelf het initiatief nemen of onderbouwde voorstellen in overweging nemen die door onderwijsverstrekkers of derden worden ingediend. Voor die voorstellen bepaalt de Vlaamse Regering de indienings- en adviseringsprocedure.

Als een nieuw structuuronderdeel wordt vastgelegd, dan bepaalt de Vlaamse Regering:

1° of dit structuuronderdeel al dan niet als specifiek moet worden beschouwd, behoudens voor de Se-n-Se die altijd als specifiek worden beschouwd;

2° in welk studiegebied dit structuuronderdeel, voor zover het de tweede of de derde graad betreft, wordt gerangschikt;

3° voor wat betreft de Se-n-Se: de duurtijd uitgedrukt in semesters.

Voor uitzonderlijke gevallen kan de Vlaamse Regering bepalen dat tijdens het eerste schooljaar waarin een geprogrammeerd structuuronderdeel wordt georganiseerd de telling van de regelmatige leerlingen of cursisten van dat structuuronderdeel, voor de toepassing van de omkaderingsnormen voor de diverse personeelscategorieën enerzijds en de bepaling van de werkmiddelen anderzijds, vastgesteld wordt op een bepaalde datum of data in de loop van het betrokken schooljaar.

Onder uitzonderlijke gevallen worden programmaties van structuuronderdelen verstaan die:

a) rechtstreeks en onmiddellijk tegemoetkomen aan dringende of onvoorziene lokale of regionale ontwikkelingen op socio-economisch, maatschappelijk of onderwijskundig vlak, waarbij de betrokken inrichtende machten tot een ingreep in het studieaanbod genoodzaakt zijn; en

b) in de aanvangsperiode van effectieve organisatie de inzet van een groter aantal personele en materiële middelen vereisen dan in het gewone financierings- en subsidiëringssysteem is voorzien.

§2. Voor de toepassing van §1 wordt met structuuronderdelen bedoeld: basisopties, beroepenvelden, opties van de tweede of derde graad.

Artikel 7bis

Voor de toepassing van de omkaderingsnormen voor de diverse personeelscategorieën, de bepaling van de werkmiddelen en de toepassing van het programmatie- en rationalisatieplan wordt, voor wat betreft een optie aangeduid als Se-n-Se, het hoogste aantal regelmatige leerlingen dat wordt geteld op één van beide teldata zoals bepaald in artikel 3, §8, 1°, van de wet van 29 mei 1959, geacht ook het aantal regelmatige leerlingen te zijn op de andere teldatum. Deze bepaling geldt evenwel niet indien op laatstgenoemde datum geen regelmatige leerlingen kunnen worden geteld omdat de

onderwijsinstelling ervoor heeft gekozen in het lopende semester de betrokken optie niet in het studietoelaatprogramma te voorzien, waardoor er geen inschrijvingen konden worden gerealiseerd.

Artikel 8

De opties “elektronica militaire wapensystemen”, “militaire en sociale wetenschappen” en “militaire bewapeningstechnieken” van het eerste en het tweede leerjaar van de derde graad van het technisch secundair onderwijs zijn voorbehouden voor de onderwijsinstellingen van de Krijgsmacht. Op deze opties zijn de bepalingen van artikelen 4, 5 en 6 niet van toepassing.”.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 2.

AMENDEMENT Nr. 8

voorgesteld door de dames Anissa Tamsamani, Monica Van Kerrebroeck en Kathleen Helsen, de heer Robert Voorhamme en de dames Laurence Libert en Stern Demeulenaere

Artikel 87

Dit artikel schrappen.

AMENDEMENT Nr. 9

voorgesteld door de dames Anissa Tamsamani, Monica Van Kerrebroeck, Kathleen Helsen en Stern Demeulenaere, de heer Robert Voorhamme en mevrouw Laurence Libert

Artikel 91

Dit artikel schrappen.

AMENDEMENT Nr. 10

voorgesteld door de dames Anissa Tamsamani, Monica Van Kerrebroeck, Kathleen Helsen en Stern Demeulenaere, de heer Robert Voorhamme en mevrouw Laurence Libert

Artikel 94

Dit artikel vervangen door wat volgt:

“Artikel 94

In artikel 50, §3, van hetzelfde decreet wordt in het punt 1°, b), een gedachtestreepje toegevoegd, dat luidt als volgt:

“– een opleiding van het hoger beroepsonderwijs;”.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 2.

AMENDEMENT Nr. 11

voorgesteld door de dames Anissa Tamsamani, Monica Van Kerrebroeck, Kathleen Helsen en Stern Demeulenaere, de heer Robert Voorhamme en mevrouw Laurence Libert

Artikel 95

Dit artikel vervangen door wat volgt:

“Artikel 95

In artikel 53 van hetzelfde decreet worden de woorden “vierde graad” telkens vervangen door de woorden “vierde graad of hoger beroepsonderwijs”.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 2.

AMENDEMENT Nr. 12

voorgesteld door de dames Anissa Tamsamani,
Monica Van Kerrebroeck, Kathleen Helsen en
Stern Demeulenaere, de heer Robert Voorhamme en
mevrouw Laurence Libert

Artikel 97

Dit artikel vervangen door wat volgt:

“Artikel 97

*In artikel 76 van hetzelfde decreet wordt het punt 2°
vervangen door wat volgt:*

*“2° 0,20: voor de tweede, de derde en de vierde graad
en het hoger beroepsonderwijs.”.*

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 2.

AMENDEMENT Nr. 13

voorgesteld door de dames Anissa Tamsamani,
Monica Van Kerrebroeck, Kathleen Helsen en
Stern Demeulenaere, de heer Robert Voorhamme en
mevrouw Laurence Libert

Artikel 99

Dit artikel vervangen door wat volgt:

“Artikel 99

*§1. In artikel 17 van het decreet van 8 juni 2007 betref-
fende de studiefinanciering in de Vlaamse Gemeen-
schap worden de woorden “of in de vierde graad van
het voltijds secundair onderwijs” vervangen door de
woorden “, in de vierde graad van het voltijds secun-
dair onderwijs en in de opleiding verpleegkunde van het
hoger beroepsonderwijs”.*

*§2. In artikel 39, §5, tweede lid, van hetzelfde decreet
wordt het punt 2° vervangen door wat volgt:*

*“2° de leerling zit in het eerste of tweede leerjaar van
de vierde graad van het secundair onderwijs of in
de opleiding verpleegkunde van het hoger beroeps-
onderwijs;”.*

*§3. In artikel 50, §1, van hetzelfde decreet worden de
woorden “het eerste, tweede of derde leerjaar van de
vierde graad van het beroepssecundair onderwijs” ver-
vangen door de woorden “het eerste of tweede leerjaar
van de vierde graad van het secundair onderwijs of in
de opleiding verpleegkunde van het hoger beroeps-
onderwijs”.*

*§4. In artikel 50, §2, van hetzelfde decreet worden
de woorden “het voltijds secundair beroepsonderwijs
van het eerste, het tweede of het derde leerjaar van de
vierde graad” vervangen door de woorden “het eerste
of tweede leerjaar van de vierde graad van het secun-
dair onderwijs of in de opleiding verpleegkunde van het
hoger beroepsonderwijs”.*

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 2.

AMENDEMENT Nr. 14

voorgesteld door de dames Anissa Tamsamani,
Monica Van Kerrebroeck, Kathleen Helsen en
Stern Demeulenaere, de heer Robert Voorhamme en
mevrouw Laurence Libert

Artikel 100

Dit artikel vervangen door wat volgt:

“Artikel 100

In artikel 8 van het decreet van 4 juli 2008 betreffende de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 wat de werkingsbudgetten betreft worden in het punt 1° in de tabel de woorden “vierde graad” vervangen door de woorden “hoger beroepsonderwijs en de vierde graad”.”.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 2.

AMENDEMENT Nr. 15

voorgesteld door de dames Anissa Tamsamani,
Monica Van Kerrebroeck, Kathleen Helsen en
Stern Demeulenaere, de heer Robert Voorhamme en
mevrouw Laurence Libert

TITEL IV

Wijzigings-, opheffings-,
overgangs- en slotbepalingen

HOOFDSTUK I

Wijzigingsbepalingen

AFDELING I

Wijzigingen betreffende
het voltijds secundair onderwijs

ONDERAFDELING VIII (nieuw)

Een onderafdeling VIII, die bestaat uit een artikel 100/1 en een artikel 100/2, invoegen, die luidt als volgt:

“ONDERAFDELING VIII

*Wijzigingen aan het besluit van de
Vlaamse Regering van 21 december 2007
betreffende de studiegebieden
en structuuronderdelen
in het voltijds secundair onderwijs*

Artikel 100/1

In het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 betreffende de studiegebieden en structuuronderdelen in het voltijds secundair onderwijs, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 30 mei 2008 en 16 januari 2009, wordt een artikel 6bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 6bis

Het aanbod van de opties Integrale veiligheid en Veiligheidsberoepen is aan de volgende beperking respectievelijk voorwaarden onderworpen:

- 1° een van beide opties dan wel beide opties samen kunnen in maximaal zestien door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidiëerde onderwijsinstellingen worden georganiseerd, waarvan acht behoren tot het officieel onderwijs en acht tot het vrij onderwijs;
- 2° de organiserende onderwijsinstellingen moeten, voor de aanvang van het oprichtingsschooljaar, van de federale minister, bevoegd voor binnenlandse zaken, de erkenning van de opleidingen hebben verkregen met toepassing van de vigerende federale regelgeving ter zake en in overeenstemming met de afspraken ter zake tussen de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, en de desbetreffende federale minister; het behoud van de organisatie van de opleidingen is afhankelijk van de periodieke bevestiging van die erkenning.”.

Artikel 100/2

In de bijlage XXIV van hetzelfde besluit wordt de tekst onder aan de tabel, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 16 januari 2009, opgeheven.”.

VERANTWOORDING

Op 1 september 2009 starten twee nieuwe veiligheidsopleidingen in het voltijds secundair onderwijs. De beleidsdomeinen Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap en Binnenlandse Zaken van de federale overheid liggen hier aan de basis van en hebben daartoe een overeenkomst gesloten. Zowel de beroepssector ‘veiligheid en bewaking’ als de maatschappij verwachten veel van deze opleidingen, waarvan de ene (Integrale veiligheid tso) als Se-n-Se wordt ingericht en de andere (Veiligheidsberoepen bso) als specialisatiejaar. Het maximum aantal scholen (namelijk twaalf) dat initieel werd vooropgesteld, houdt onvoldoende rekening met de vraag en met de afzetmarkt, zodat een verhoging naar zestien meer realistisch is.
